

Marci Cepulėnės Pirmųjų Kar.
Pietumos Evangelikų

Stelias

Užsira kaina 15 Centų

Išleina tas sąvaitę

Metams užsifatymas
2 litai

Nr. 26/27 (165/166)

1938 m. birželio mėn. 26 d.

4 metai

Bažnyčia — Dievo namai.

(Skaityt Jsm. 26, 6—7.)

Domydas wisada džiaugdamos kai turėdavo progos lankyti Dievo namus. Jei jis kalba apie bažnyčią, Dievo garbei įturtą šventovę, tai jo žodžiai yra to gražiausi.

Domydo jausmas yra wisai šventimas šių dienų žmogaus jausmui, kuris pareiškiamas toliais žodžiais: aš galiu Dievui tarnauti savo namuose, galiu wienas melstis, todėl man nereikia bažnyčios, nei tikinciujų bendruomenės.

Šie modernūs farizėjai užmiršta, kad patį savo tikybiskumą jie turi iš to, kad jie buvo krikščytai, pamokyti, kad jų tėvai ir jie patys galėjo lankyti bažnyčią. Galėjo čia klausyti Dievo žodi, giedoti giesmes. Bažnyčia įprastina mūsų pamaldumą. Meldžiantieji susieina į wieną wietą, gieda sutartinai, bendrauja kaip wieno kūno šanariai. Taigi bažnyčia yra auklėtoja. O jei kalbėti su reformacijos tėvais, tai turime pasakyti, kad bažnyčia yra mūsų motina. Ji toji wietą, kur žodis dwasiškai mus maitina, o jei reikalinga pats žodis mus baudžia, sudraudžia mūsų sauvalę. Taip mes pasikiri lyg pakritusios awys susirenkame į wieną kaimenę klausyti Gerojo Ganytojo balso. Bažnyčia yra ta wietą, kur mes girdime tą žodi, kuris wirškvoja mūsų protą. Čia žodis mus pašaukia, čia susirikiuojam pagal vyr. meistro įstatymą. Kaip iš daugel plytų yra susstatomas rūmas, taip tikintieji dwasiškai wienybėje sudaro gnywį rūmą, statytą Dievo garbei. Reformatoriai sako: Kaip iš daugel grūdų susidaro kepalas, iš daugel wynuogių — wynas, taip mes sudarome Kristaus kūną. Wienas tarnauja ir padeda kitam. Wisi esame su-tvirtinti ant tertinio atmens — Kristaus.

Su tikinciujų bendruomenės pagrindais, kaip Viuteris kalba, yra tas kas wisiems yra bendra. Wienas Kristus. Sisi mirė už wisus. Nėra kito wardo, tik tas wienas. Dėl to wadinami krikščionys. Yra tik wienas krikščtas. Į Dangaus Karalystę jeis tie, kurie bus atgimdyti iš wandens ir iš dwasios. Šis atgimimas yra wisiems bendras. Kas neatgims iš naujo, tas neregės Dievo Karalystės.

Mes wisi esame nusidėjėlių bendruomenė. Wisi esame nusidėjė. Nėra tarp mūsų nei wieno teisaus. Wisus Kristus turi rengti savo teisingumo rūbais. Todėl kas galėtų išsikelti, didžiutis ir nuo savo brolių šalintis! Su Kristus bendrauja su nusidėjėliais ir muttininkas. Sisi su jais sėdasi už wieno stalo. Dėl to piktinasi farizėjai. Bet jie savo algą atsiima čia žemėje. Kas pasiaukština, tas lieka nužemintas. Bet Kristus dėl mūsų nusizemino, kad mus išaukštintų, kad mus šodintų už wieno stalo ir mums duotų savo karalystę.

Apie tai mes išgirštame bažnyčioje. Mūsų mentos giesmės wis yra bandymas pritarti didžiojo garbinimo giesmei, kurią išrinktieji gieda per wisus amžius.

Susirenkame bažnyčioje wisi kartu prašyti malonės. Mus jungia bendras wargas ir bendra malda. Mums wisems reikia wieno waisto — Dievo žodžio.

Dievas savo doweras wis dalina taip, kad jomis turime tarpusawiai pasidalinti. Dowerų yra daug. Bet wisa jungia wiena dwasia. Wienas gali karkštai melsti, kitasis moka gražiai giedoti. Taip wisi turime pareigą wienas kita stiprinti, dwasiškai tobulinti. Wisame turi būti darnumas. Choro giedojimas yra malonus jei jis yra suderintas. Mūsų grožis nepaaiškėja žiūrint tik wieną medį, bet stebint paciją medžių wisumą. Sau wienas saulės spindulėlis praferta tamsumą, bet daugybė saulės spindulių gaiwina wisą žemės apskritumą. Iš mažų wandens lašelių susidaro galingos weršmės, kurios su sawimi patraukia ir kitus. Wiena anglis greitai gesta, bet anglių krūwa ilgai palaiko šilumą. Šie paprasti pawyzdžiai aiškina wieningumo jėgą. Parapijiečiai aufoja centus, bet metų gale susidaro didelė suma. Priėj karą buvo staicziujama kiel kurio krašto krikščionys sudėdavo autų pagonių misijos reikalams. Wieni bus dawę tik centą ar kelis nuo galwos skaitant, o kiti bus aufoję šimtus centų, kurie suėję krūwon bus graži parama Ewangelijos darbininkams.

Iš tikro pati krikščionybė, pati ewangelikų bažnyčia galėtų atlikti didžių darbų, jei būtų tikro wieningumo, jei nebūtų to pikto noro wieniams būti geresniems už kitus. Welnias wisokia gudrybė ardo krikščionių wienybę. Sisi rūpinasi wisu tuo, kuo žmonės atitraukti nuo bažnyčios. Didžiausią žalą padaro žmogaus piktoji sauwalė. Ji ardo wienybę, sėja pikta ir karkštą. Tad daug kas kartais sako: kol bus tas kunigas tol aš į bažnyčią neisiu. Arba: jei bažnyčios reikalais rūpinis totie asmenys, tai aš nedaugyčiau.

Kas taip sako, tas užmiršta, kad bažnyčia turi būti ta wietą, kurioj mes turime „kurpes iššauti“, negalime čia briautis su savo asmeniskumais.

Bažnyčioje, Dievo atšle, wisi esame lygūs. Čia nieko nereikia, ar kas yra puošniais ar tik paprastais rūbais. Dievas daboja širdies.

Bažnyčia nėra turtinga iš sawės. Ji yra nusidėjėlių bendruomenė. Bendruomenė tujų, kurie neturi kuo sumokėti savo skolą.

Bet galinga yra bažnyčia kai ji wislo laukti ir tikėtis gali iš Wiešpaties. Kristus ją puošia ir grožina, nes ir savo prastu apdaru ji yra ne tik Wiešpaties tarnaitė, bet ir Jo nuotaka. Ewangelija yra toji karališkoji lazda, kuria Kristus waldo savo surinkimą. Pats žodis wienas išbudino, kitus papiktino. Žodis yra tas maistas, kuris pa-

laiko dvasiškąjį gyvastį. Kas newartoja maisto, tas siūpsta ir nyksta. Taip ir dvasiškame gyvenime.

Kristų mes negalime tverti savo rankomis. Vis mus lanko per žodį ir sakramentus. Todėl Vis iš malonės wis iš naujo nusižemina ir per šias priemones augina mūsų dvasišką gyvastį. Tad Dovydas išpažino: „Wiešpatie, aš myliu tavo namus ir tą vietą, kur Tavo garbė gyvena.“

Amžino gyvenimo problema.

Teologija pasiūlo žiaupus uždangos, kaip ir pats tikėjimas. Mes jaučiame hitą ne tik norėdami išganymą, bet ir amžiną gyvenimą įgyti. — Jaka: Althaus. Amžino gyvenimo, kaip būsimos išganymo dovanos, yra ne vien turinys nežinomas, bet ir jo forma. Tiesa, amžinas gyvenimas jau ir dabartyje reiškiasi. Bet iš hito reikšimosi dabartyje, kurio pradus tik regime, apie būsimą amžiną gyvenimą, kuris tuomet tik tobulybėje pasirodys, tokias nors išvadas daryti, neįmanoma, nes amžinas gyvenimas dabartyje yra neregimas ir negalima jo protu apčiuopti.

„Tai yra ta didžioji klaida“, kaip Viuteris jaka, „kad žmogus amžiną gyvenimą pagal savo paties gyvenimą išsivaizduoja. Tik po mirties įgyjame amžiną gyvenimą tobulybėje. Kūniška mirtis bus perėjimas į tikrą amžiną gyvenimą“ (Viuteris).

Bis dėlto Viuteris ir žymus šių laikų teologas Althausas mėgina amžino gyvenimo formą atvaizduoti. Bet jie tai daro pirma: remdamiesi Biblijos mokslu. Juodu abu supranta, kad aiškinimas apie amž. gyvenimą ne tobulas yra. „Gana, kad dar kartą to wišo prisimenama: amžino gyvenimo paslaptis nėra nei didesnė nei mažesnė, kaip Dievo slėpiningumas, ir įsiviruojant amžino gyvenimo klausimas veda į abejojimą, ar yra gywas Dievas, esantis dvasia ir walia.“ (Althausas).

Amžinas gyw. yra žmogaus tikslas, kuriam ji Dievas pasityres yra: jis yra dalywawimas paties Dievo tikrame ir tobulame gyvenime, kurį įgijame, būdami draugystėje su Jėzu Kristu 1 Jono 32 jaka: „Mes būjime jam lygūs“. Szia draugystė su Diewu mus įgalins ji nuo weido iti weido regėti; dwilypumas mūsų esmės pranyks, ir mes galėjime Diewą tiesioginiai pažinti; tobula communio sanctorum (šwentųjų draugystė) bus regima. Bet mūsų gyvenimo asmenišktumas tas „aš“ ir „tu“ pasiliks.

Amžiname gyvenime bus wisi lygūs, tik ne lygūs garbės atžwilgiu. Viuteris jaka: „Ir aname gyvenime bus skirtumas sulig tuo, kaip jie czia weikė ir gyweno: Powilas yra apaštalas buwes, Samuėlis ir Jezaja pranazai buwė ir t. t. Wienas turės aukštesnį aiškumą, nes tas, daugiau dirbo ir kentėjo savo pareigoje. Taigi turės kiek wienas pagal savo pareigas skirtumų ir garbės, o wis dėlto wijame bus tik wienas Dievas ir Wiešpats ir wisolio džiaugsmo ir išganymo. . . Todėl kiek wienas pasiims kartą savo darbus, kuriais jis žibės ir Diewą garbins. . . Išwada: wisi turi lygūs būti Dievo akiwaisdoje, tikėjime, malonėje ir dangiškioje esybėje, bet darbuose ir garbėje skirtingi.“

„Amžinas gyvenimas bus surižtas su garbingumu ir išganymingumu, su pragaištingumu, ramybe ir weikimu.“ (Althausas).

Išgelbėtieji girdės giedojimą iš šwentųjų: „Szwentas, šwentas, šwentas yra Dievas, Wiešpats Wisgalin-gasis, kuris buwo, kurs yra ir kursai bus“. (Apreiškimas Szw. Jono 4, 8).

Wisi twatiniai garbins twėrėją, giedodami: „Wiešpatie, Tu esi wertas imti liaupsę ir garbę ir galią, nes Tu wijus dalykus sutwėrei ir pagal Tavo walia turi jie esme ir yra sutwertai.“ (Apreiškimas Szw. Jono 4, 11).

Taip galėjo sakyti Dovydas. Ar ir tu gali taip pasakyti? Ar myli savo bažnyčią? Kai nesenai Rintioj radoši naujas tikybiniis judėjimas, tai to judėjimo wnyraujanczių žodis buwo: „Wiešpats teatnaujina mano kirdį, pirma atnaujindamas mane patį.“ Jei išsiprašysime naujas kirdis, tai sulauksime ir mes atnaujinimo Wiešpatyje. Amen.

Widaus misijos reikalai.

Kiek wiena krikščioniška bažnyčia stengiasi ne tik išlaikyti jawe, ne wien rūpintis savo nariais, bet ji nori tą žwieją, meilę ir tiesą, kurią yra gawusi iš mūsų Wiešpaties, išleisti ir kitiems. Todėl wijos bažnyčios turi widaus ir pagonų pasiuntinyštes. Jos nariai sudeba auksas, už kurias šios pasiuntinyštės yra remiamos. Prie ewangelizkos pagonų pasiuntinyštės yra daug prisidėjusios Szweicarių, Anglų, Szwedų, Norwegų ir Wotieczyų walsitybės. Jų rūpesniu daugelis Azijos ir Afrikos gywentojų pažino krikščionišką mokslą ir šio mokslo palaimą. Katalikai per savo ordinus taip pat misionuoja ir daugelyje wietų jėka ewangelikų misijos pramintus kelius, naujuosius krikščionis patraukdami savo pusėn.

Mūsų ewangelizkoji bažnyčia prie misijos darbo yra prisidėjusi savo aukomis. Tiesa, keletas klaidėdikių net buwo misisionieriai ir weikė pagonų kalbėje palaimintai. Tai labai gražu. Bet mes ewangelikai turėtume susirūpinti daugiau ir savo widujine misija. Sziai priklauso wisolie warguoliai, našlaicziai, dwasioje pasilpė ir žiaip atžalė krikščionys. Widaus misija už šiuos wijus rūpinasi ir kiek wiena parapija bei labdaringos krikščioniškos organizacijos juos kas metais kiek išgalės leidžia, helpia. Daugiausia žiam darbui yra pasiaukawusi mums wisiems žinoma „S a n d o r a“, kurios išteigėjas buwo misisionierius Lokys.

Bet wijo to mums neužtenka. Mes kaip krikščionys, turime rūpintis ne wien žiais dalykais, bet turime pildyti Kristaus pamokinimą: „Eikite po wiją pasaulį ir mokinkite juos. . .“ Mes turime rūpintis, kad mūsų tikėjimo brolių staiczius nemažėtų, bet augtų. O kad to pasiekti, tai mums, kurie rūpinamės bažnytiniu gyvenimu, reikia nešti Kristaus mokslas iš namo į namą, ir paguosti nuliūdusius ir apsunktintus.

Mūsų tautoje gywena iwairių tikybų žmonės. Daugelis jų nepažįsta Szw. Rašto. Taigi, ar mes, kurie turime laimę pažinti Szw. Raštą, ar turime tą žwieją laikyti paslėptą? Labai gražus paprotys czia klaidėdos krašte, kur geri žmonės, susipažinę su Szw. Raštu ir turį Diewo dowaną kalbėti, eina į žmones, czia drauge gieda, czia apjako Diewo žodį. Kokios gražios šios walandėlės. Jos atitraukia žmogų nuo wijų žemiškų wargų ir rūpesčių. Bet didelė dalis mūsų tautos ty palaimintų krikščioniškų walandėlių ar walarų neturi. Todėl sakytojai, kurie yra pakwentę wiją savo gyvenimą apjakti Diewo žodį, turėtų susirūpinti widaus misija, turėtų keliauti į tuos kraštus, į tuos žmones, kurie dar nepažįsta tos žwiesos ir tiesos, ir nešti jiems stiprybės ir džiaugsmo gyvenimo kowoje. Keletas sakytojų, kaip p. Peteraitis ir kit. jau bando eiti šiuo keliu ir turi savo darbo gražiausią žegnongę. Juos pasekti turėtų wisi kiti. Kieko nėra gražesnio ir brangesnio, kaip nešti Kristaus Ewangelijos meilę ir žwieją tiems, kurie dar jos nepažįsta. Todėl wisi, kas gali ir kas turi dowanų, stokime prie šio darbo. Wisi bedirbdami ne tik sustiprinsime savo brolių tikėjimo eiles, bet jas dar padidinsime, kas mūsų bažnyčiai yra būtina ir reikalinga. Darbas junks, bet prisiminkime, su koku pasiaukawimu Kristus apjaktė savo mokslą, Jo apaštalai, pirmieji krikščionys ir reformatoriai. Jie tai padarė su didžiausiu sunkumu ir aukomis. Pažinimas jų darbo mus naujame darbe gali tik sustiprinti ir priduoti jėgų. Todėl nepailskite widaus misijos darbui, kad stiprinti ir auginti Wiešpaties wynuogyno darbininkus.

Sąžiningumas atlyginamas.

Vieną dieną, kaip paprastai, pasakoja viena moteris, norėjau paruošti vakariene, dėl jos reikėjo dar šio to nupirkti. Aš paprašiau sesers mergaitę, kuri arti buvo, man viską nupirkti, už ką pažadėjau jai kelius centus į taupymo dėžutę. Reikalingus pinigus idėjau į piniginę ir padaviau jai. Kai mergaitė sugrįžo su pirkiniais ir atidavė man piniginę, aš pastebėjau, kad ji gavo perdaug gražos.

Tą patį vakarą aš neturėjau laiko pinigų atiduoti į krautuvę. Kitą dieną aš turėjau eit pirkti į tą pačią krautuvę. Kai man jau viskas buvo sutaisyta į ryšulėlį, pasakiau krautuvės savininkei, kad ji vakar mano sesers mergaitei per daug gražos davė. Moteriškė stebėjosi mano sąžiningumu ir aš jai tuos pinigus gražinau. Ji neėmė už mano dabartinius pirkinius pinigų, bet duodama man jų ryšulėlį, sakė: „Šitą aš jums dovanoju už jūsų sąžiningumą!“

Linksmi nusiteikusi aš išėjau iš krautuvės ir šita atsitikimą ir dabar dažnai prisimenu. Šis atsitikimas gali būti pavyzdžiu ir kitiems žmonėms. Būkime ir tikėjime ir maldoje ir darbe ištikimi.

Vert. A. Ruikytė, V kl. mok.

Meilė, kuri ir pavojuje lieka.

Piemuo nešė vieną avį ant savo pečių, o tuo tarpu kitos avys sekė paskui. Kada jis buvo paklaustas, kodėl jis taip daro, jis atsakė: „Šita avis dažnai pasišalindavo iš savo kaimenės ir jokių būdu jos negalima buvo priversti klausyti piemens. Tada aš jai turėjau sužeisti koją, ir dabar taip ilgai ją nešiu ant pečių, kol jos koja vėl sugis. Bet po to šita avis pasidarys viena iš mano ištikimiausių avių, nes ji laike savo skausmą suprato, jog aš jai noriu tik gero.“

Pagal N. Gusev.

Reformatorius Hieronimas Savanarola.

(440 jo mirties sukaktuvių proga.)

(Tęsinys.)

Hieronimas Savanarola gimė kilnioje Teraros šeimoje 1452 m. rugsėjo mėn. 21 d. Jo senelis buvo garsus daktaras, garsus ne tik tai savo specialybės žiniomis, bet ir varguolių meile. Per savo teisingą triūsą jis isigijo turto, kurį paliko savo sūnui Nikolajui. Nikolajus Savanarola tarnavo valdytojo rūmuose ir šiek tiek domėjosi mokslais, tačiau buvo perdaug lengvabūdis. Jis turėjo tris sūnus iš kurių reformatorius Hieronimas Savanarola buvo jauniausias. Jo senelis, kuris tebebuvo dar gyvas, norėjo padaryti iš jo daktarą ir todėl iš mažens ėmė jį mokyti įvairių mokslų. Einant Hieronimui dešimtus metų, jo senelis pasimirė. Tačiau ir po senelio mirties jis uoliai ėjo toliau pradėtuosius mokslus.

Bet iš pat mažų dienų berniukas domėjosi ypatingai aplinkumos gyvenimu.

Jis atsidėjęs stebėjo aplinkumos gyvenimą, norėdamas visa suprasti, visa patirti. Turėdamas jautrią sielą ir būdamas sumanus ir išmintingas, jis labai anksti pradėjo suprasti, jog tasai gyvenimas, kurį jis matė aplink save, yra pilnas piktybės ir neteisybės. Štai didžiulė pilis su bokštais ir slaptais požemi-

Kaip dažnai Dievas savo vaikams siunčia skausmus, vargus ir sunkumus, todėl, kad jie neklauso gerojo Piemens balso.

Vert. A. Ruikytė, V kl. mok.

Šventą dieną švesk!

Kartą pas vieną amatininką atėjo pirklys ir pradėjo prikaišioti jam, kad jis šventą dieną dirba. Bet amatininkas atsakė: „Mano gerasis pone, aš esu neturtingas turiu ir šventą dieną dirbti, kitaip aš nepragyvenčiau.“ Pirklys jam atsakė: „Todėl tu ir esi vargšas! Kaip gali Dievas tave palaiminti, kad tu šventą dieną dirbi? Aš tau patariu mesti šventos dienos darbą ir švesti ją, kaip tikram krikščioniui pridera. Aš po penkių mėnesių vėl ateisiu ir apmokėsiu visus nuostolius, kuriuos turėsi šventą dieną nedirbdamas.“

Praėjus penkiems mėnesiams, pirklys vėl atėjo. Amatininkas džiaugsmingai jį sutiko. Pirklys paklausė: „Kiek aš tau skolingas?“ „Nieko! Šventimas šventos dienos man daug laimės atnešė, nuostolio nė jokio.“

H. Presas, Pagėgiai.

Dievo šaltinis.

Aukštai ant Hörsl kalno uolos teka skaidrus, tyras kaip krištolas vandens šaltinis, vadinamas „Dievo šaltiniu“. Šio šaltinio atsiradimo istorija buvo toki:

Vienas ištikimas piemuo čia kadaise ganė bandą. Buvo karštas ir sausas laikas. Piemuo ir gyvuliai buvo labai ištroškę ir su didžiausiu ilgesiu laukė nors trupučio vandens. Upės ir upeliai dėl didelės kaitros buvo be lašelio vandens. Iš troškulio nusilpęs piemuo puolė ant savo kelių ir meldė Dievą pagelbos. Dievas išgirdo jo prašymą. Kai jis meldėsi ir žiūrėjo į dangų laukdamas Dievo pagalbos, netoli

niais urvais. Joje paleistuvaudami gyvena turtingi bajorai. Jos salėse kasdien muzika, sidabras ir auksas... o apačioje, tamsiuose ir drėgnuose tos pačios pilies požemiuose, skursta nelaimingi kaliniai, be saulės šviesos, alkani ir sušalę, laukdami, kada jiems padarys galą. Ir užką jie čia kenčia? — Už tai, kad išdrįso pasauliui tarti teisybės žodį, žodį apie Dievą ir Jo įstatymus.

Hieronimas dažnai galvojo apie žmonių neteisybę, apie pasaulio blogumą. Dėlto jis labai krintosi ir tas paveikė jo sveikatą taip, kad jis blyško, liešėjo, šalinosi nuo žmonių ir buvo nekalbus.

To laiko jo savijautą galima numanyti iš jo eilėraščio, pavadinto „Apie pasaulio pražūtį“, kurį jis kaip tik tuo laiku parašė.

„Matau aš sugriautą visą pasaulį, matau ir išniekintas dorybes; niekur nėra gyvos šviesos, niekas savo ydų nesigėdi. Laimingu vadinamas tas, kas gyvena plėšikaudamas, kas minta savo artimo kraują, kas skriaudžia našles ir našlaičius, kas į pražuvimą stumia varginguosius. Mokytu ir protingu telaikomas tas, kas stiprus ir klastingas, kas užmiršta Kristų ir Dievą, kas be paliovos galvoja, kaip tik pražudžius savo artimą.“

Ir reikia pasakyti, kad jaunas Hieronimas vis dažniau stengėsi melstis ir tik maldoje ieškojo nusi-raminimo, iš širdies kreipdamasis prie Dievo. Jis jautė savyje norą visai pasišalinti nuo piktuųjų žmonių, kad jo akys nematytų paskendusio nedorybėse

Jo, iš uolos pradėjo bėgti šniokšdamas vanduo. Kada jis nuramino troškuli, vėl puolė ant savo kelių ir dėkojo Viešpačiui Dievui už tą suteiktą atgaivinimą. Tai nuo to karto šis šaltinis teka iš uolos visa laiką ir daugeliui ištroškusių teikia atsigalvavimą. Tai tokia šio šaltinio atsiradimo istorija. Todėl jis ir vadinamas Dievo šaltiniu.

Ši apsakymėlių imkime ir mes sau už pavyzdį šioje žemėje, savo kasdieniniuose reikaluose. Kaip dažnai kada užaina bėdos laikas, kada karštis ir sausra pakenkia mūsų laukų derliui ir net mums patiems, nežinome kur ieškoti pagalbos. Tik vienas yra, kuris gali gelbėti, nes jis sako: „ateikite pas mane trokštantieji, aš jus atgaivinsiu!“ Dievo meilės, pagalbos ir atgaivinimo šaltinis plūsta nepaliaujamai.

m.

Viskas Dievui.

Berniukas:

Nors mažutis aš berniukas,
Bet gi Dievą jau myliu,
Daug Jis gero man suteikia, —
Nemylėt Jo negaliu.

Mergaitė:

Man mamytė vis kalbėjo:
Kuri Dievą tik mylės,
Neužmirš tos geras Dievas,
Ir gyvenime padės.

Abu:

Mes širdelėse turėsime
Savo Dievą visados,
Jo gėrybių ir malonės
Neužmiršime niekad.

Berniukas:

Kai jaunutėj man širdelėj
Kartais gimt piktai geismai,

pasaulio bjaurybių, jautė troškimą visai atsiduoti dangiškajam Dievui, palikti visa kas žemiška, atsidėti nuo bet kokių pasaulio smagumų ir eiti į vienuolyną. Tačiau vienuolyne ne tinginiauti, bet čia pasirinkti sunkų darbo gyvenimą.

Jausdamas, kad tėvai priešinsis jo ėjimui į vienuolyną, jis slaptai pabėgo iš tėvų rūmų pastogės į Bolognos dominikonų vienuolyną ir iš čia parašė tėvams, kodėl jis taip padarė. Jis rašė: „Aš neabejoju, kad jūs labai sielositės dėl mano išvažiavimo, o ypatingai dėlto, kad nuo jūsų pabėgau slapta. Tačiau šis laiškas turi parodyti jums mano sielą, kad jūs nusiramintumėte. Stoti į vienuolyną privertė mane baisus pasaulio niekingumas ir žmonių sugedimas: paleistuvavimas, jungtųjų nelaikymas, apgaulė, išdidumas, nepamaldumas ir visoks šventybių niekinimas taip išsigalėjo pasaulyje, kad nebe-galima rasti jame padorių žmonių. Aš negaliu pakelti Italijos tautų piktybės, kuriose užgesė visos dorybės ir viešpatauja vienos ydos. Šis pasaulis sužadino man tik didžiausią sielvartą. Todėl kasdien aš maldoje prašiau savo Viešpatį, kad jis išgelbėtų mane iš to purvyno. Taip pat nesilioviau nuoširdžiai kalbėti Dievui šią trumpą maldele: „Parodyk man kelią, kuriuo aš turiu eiti, nes prie tavęs veržiasi mano siela!“ Ir iš begalinės savo malonės Viešpats Dievas išgirdo mane ir pasigailėjo manęs. Pasakykite man, ar negerai daro žmogus, kada bėga nuo niekingojo pasaulio žemumo ir sugedimų, kad galėtų gyventi kaip protingas ir tobulas Dievo sutvėrimas,

Prisiminsiu, Dievas mato,
Kad galvoju aš blogai.

Mergaitė:

Aš gi Dievo vis prašysiu,
Kad Jis saugotų mane,
Kad niekuomet nenugrimsčiau
Sunkių nuodėmių klane.

Abu:

Mes mylėsime gerą Dievą
Neužmiršime niekada
Ir dažnai, dažnai pakilsim
Prie Jo sosto su malda.

Berniukas:

Dievui viską atiduodu,
Atiduodu viską Jam,
Ir prašau tik Jo paguodos
Man jaunučiam ir silpnam.

Mergaitė:

O ir aš glausiuos prie Dievo,
Man brangiausias Jis už vis;
Jam priklauso mano dienos,
Jam jauna, jautri širdis.

Abu:

Dieve, savo kūdikystę
Tau kaip auką duodam mes,
Tavo meile širdys dega
Ir niekuomet neužgesa!...

M. Z-kas.

Babiloniečių religija.

(Pabaiga.)

Kiekvienas semitų miestas senovėje turėjo savąjį Dievą, dėlto dažnai Dievą vadindavo vardais, reiškiančiais jo ypatumus, o vėliau, išsigalėjus politi-zmui, tie atskiri Dievo ypatumai sudievinata ir pradėta laikyti dievais, kurių atsirado daugybė: Anu,

o ne kaip gyvulys? Todėl, brangusis tėveli, tu ne-turi liūdėti dėl manęs, bet džiaugtis ir dėkoti Vieš-pačiui...

Kaip gyvenau, dar niekad aš nesu tiek daug liūdėjęs ir sielojesis, kaip dabar, kada aš atsiskyriau nuo savųjų ir atėjau pas svetimus ir nepažįstamus žmones, kurių dar niekuomet nebuvau matęs. Žinau, jūs aimanuojate dėl manęs ir skundžiatės mano pa-sielgimu, kad aš slapta išėjau, lyg pabėgdamas nuo jūsų. Tačiau supraskite, kad mano nuliūdimas ir sielvartas, galvojant apie persiskyrimą su jumis, bu-vo toks didelis, ir buvau tikras, kad jei tik pasakysiu jums savo sumanymą, greičiau širdis iš skausmo plyš, nekaip atsiskirsiu nuo jūsų. Todėl ir nesiste-bėkite, kad aš tylėjau. Ant lango už knygų palikau keletą lapelių, iš kurių jūs suprasite mano sielos nuotaiką. Brangusis tėveli, labai prašau tave, nebe-siskusk daugiau savo dalia ir tuo nebedidink mano sielvarto ir sielos skausmo, kuris ir taip jau yra la-bai didelis; aš nesigailiu, kad taip padariau ir tvirtai tikiu, kad aš taip pat būčiau padaręs ir žinodamas, kad netrukus būsiu karaliumi. Šitos dienos, kada kančios yra nors ir sunkios, bet naujos, praslinks greit, ir aš tikiuosi, kad mes abu nusiraminsime. Baigdamas pavedu tau, tėveli, kaip vyrui, paguosti tavo žmoną, o mano motiną, kurią labai myliu ir kurios, kaip ir tavęs, prašau palaiminimo ir karštai meldžiuosi dėl jos sielos išganymo. Tavo sūnus Hieronimas Savanarola.“

Bel, Sin, Bin, Samos, Merodach, Ninip, Nergal, Nusku, Beltis, Istar ir kiti. Kai kurie dievai buvo sujungti į trejybes: Anu, Bel ir Ea; Sin, Samos ir Raman. Anu buvo dangaus dievas, Bel — žemės dievas ir Ea — jūrų dievas; Sin — mėnulio dievas; Samos — saulės dievas ir Raman — audrų ir lietaus dievas. Vietoje Raman, buvo dažnai vartojama deivė Istar — visos gyvybės pradžios, derliaus ir meilės deivė, bet kartu karo ir mirties deivė.

1875 m. anglų archeologas Jurgis Smithas rado Asirijos karaliaus Ašurbanifalo išdegtų molinių plytelių biblioteką. Tarp kitų, čia buvo ir keletas plytelių su poema: „Enuma elis“, apie dievų ir pasaulio pradžią. Ant kitų plytelių čia rasta ir babiloniečių mitas apie tvaną. Šiame mitologiniame pasakojime labai daug panašumo sudėta apie Nojaus tvaną.

Babiloniečių raštuose randame ir maldų dievams. Štai karaliaus Nabuchodonozaro (Nebu-kudur-usser) malda į dievaitį Marduk: „O amžinasis Valdytojaus, viso Viešpatie! Lai žydi karaliaus vardas, kurį tu laikai savo malonėje, kurį tu pakviete į sostą. Vesk jį teisingais keliais! Aš valdovas, tau klusnus, tavo rankų tvarinys. Tu mane sutvėrei ir leidai man valdyti žmones. Iš tavo, Viešpatie, malonės, kurią tu teiki visiems, padaryk, kad aš mylėčiau aukščiausiąjį tavo įstatymą. Suteik mano širdžiai tavęs baime. Neatimk nuo manęs tai, kas yra tavo gėriu, nes tu — mano gyvenimo saugotojas.“

Daugiausia maldų randama į deivę Istar. Bendrai, iš randamų maldų tekstų daromos išvados, kad babiloniečiai neturėjo tikslaus nuodėmės supratimo. Maldose meldžiama dievų, kad atleistų jie kaltes, tačiau kaltės neapibudinamos. Jie jautė, kad dievai baudžia už kaltes, tačiau, nesistengė tikrai suprasti jas.

Babiloniečių kunigai sudarė atskirą luomą. Jie aukodavo aukas, maldaudavo dievus didelėse ir labai puošniose bažnyčiose. Jie užsiiminėjo astrologija

Ir tikrai, kada Hieronimas apsigyveno vienuolyne, jautėsi patenkintu. Čia buvo kuklus ir tylus darbo gyvenimas, kurio jis kaip tik ir ilgėjosi. Savo darbštumu, ramumu ir paklusnumu jis greit išsiskyrė iš kitų vienuolių tarpo. Todėl jo vyresnieji pavedė jam mokslingas studijas norėdami išnaudoti jo didelius gabumus. Bažnyčios tėvas Augustinas ir biblija, kurią beveik visą žinojo atmintinai, suteikė jam gilesnę ir gyvesnę išganymo tiesos pažintį.

Nors Savanarola jautėsi labiau patenkintas gyvenimu vienuolyne, tačiau vis nepaliovė galvojęs apie pasaulį už vienuolyno sienų ir ypatingai apie tuos žmones, kurie vadino save dvasios vadais, žmonių ganytojais. Mėgiamiausias darbas jam buvo knygų ir senovinių rankraščių skaitymas, kurių gausu buvo vienuolyno bibliotekoje. Iš tų knygų Hieronimas Savanarola sužinojo, kaip atsirado pasaulyje krikščionių mokslas, kaip jis plėtėsi, kurie buvo pirmieji jo skelbėjai, ir kiek jie skyrėsi nuo tų vadinamų Dievo tarnų, kuriuos jis matė dabartiniame gyvenime.

Prieš jo akis aiškėjo gyvenimas To, Kuris atnešė žmonėms gerovę ir išmokino juos pažinti ir mylėti Dievą ir artimą; pradėjo aiškėti jam gyvenimas Kristaus, nesuprasto, išniekinto ir nukryžiuoto Kristaus, kuris buvo pikto ir neteisingų žmonių auka. Ir jis pradėjo gailėti žmonių, kaip paklydusių, be pie-mens avių. Jam buvo labai gaila ir Kristaus su erškėčių vainiku ant galvos, Kurio veidu tekėjo kraujas

Mūsų nariui

stud. Edvardui Ulevičiui,

jo mylimam tėveliui mirus, reiškiamo giliausią užuojautą.

Budėkite, nes nežinote, kada ateis Viešpats, kad jis neateitų netikėtai... (Mark. 13, 35.)

Klaipėdos stud. L. Rėzos Draugija.

ir burtais ir tuo turėjo įtakos visuomeniniame ir politiniame gyvenime. Dėlto kunigai ir buvo faktiniai Babilonijos valdovai.

Baigiant reikia priminti, kad Babilonija buvo su žemu dorovės laipsniu tauta. Net deivei Istar buvo teikiama pagarba nedorovingais elgesiais. Todėl ir Aukščiausiojo Dievo rūstybė ištiko Babiloną, kad jis buvo sunaikintas ir nebeatsikėlė iki šių dienų. Jo likimą pranašavo pranašas Jezajas prieš 700 metų prieš Kristaus gimimą, sakdamas: „Šitaip Babele, gražiausioji karalysčių, gražioji Kaldeonų puikystė Dievo bus apversta, kaip Sodoma ir Gomora, kad jau daugiau čia nebūtų gyvenama, nei kas tenai laikytų į eilių eiles; kad nei arabai tenai nedarytų budeses, nei kerdžiai trobelių tenai nepastatytų (Jez. 13, 19–20). Ir ap. Jonas įvykusį Babilono žuvimą taip aprašo: „Ir potam aš regėjau kitą angelą nužengiantį iš dangaus, tas turėjo didelę galybę ir žemę prašvito nuo jo skaistumo. Ir šaukė didžiu balsu ir tarė: sugriuvo, sugriuvo, Babelė didžioji, ir pastojo velnių namais, ir užsilaikymas visų nešvariųjų dvasių, ir užsilaikymas visų nešvarių ir nekenčiamų paukščių. Nėsa keršto vyno ir jos kekšystės visi pagonai gėrė; ir karaliai ant žemės su ja kekšavo ir jos pirkliai pralobo iš jos didžio išdykumo.“ (Apr. šv. Jono 18, 1–3).

ir kuris buvo pilnas meilės ir atleidimo visiems jo kankintojams.

Paskui prieš jį kilo vaizdai dvylikos pirmųjų Kristaus mokinių, iš kurių tik vienas Jonas temirė sava mirtimi, o visi kiti buvo nukankinti už tai, kad labiau klausė Dievo, nekaip žmonių, kad atvirai skelbė tiesą visiems apie teisingąjį Dievą.

Paskui slinko pro jo akis pirmųjų krikščionių gyvenimo reginiai; jie išsižadėdavo turtų ir pinigų ir džiaugsmingai eidavo kentėti ir mirti dėl Kristaus mokslo, dėl Jo meilės Evangelijos. Šimtai tūkstančių anų krikščionių ramiai mirdavo dėl Kristaus.

Greta tikrųjų Kristaus mokinių Savanarola tatė ir tuos Kristaus „tarnus“, kuriuos jis matė dabartiniame gyvenime. Štai popiežius, paskendęs prabangoje, brangenybėse, turtuose, ištvirkavime, žudas ir kankinas žmones, pardavinėjęs už pinigus kilnias dvasininkų vietas. Nejaugi tai jis Kristaus įpėdinis, arba vietininkas, to Kristaus, Kuris pasakė: „Nekraukite turtų žemėje, pirmučiausia ieškokite Dievo karalystės ir jos teisybės“. Kristus pats plovė savo mokiniams kojas, liepdamas ir juos daryti taip; o popiežiai papuošė galva karūnomis ir verčia žmones lenktis prieš juos.

Savanarola labai sielojosi dėl dvasininkijos puolimo išliedamas savo vidujinį skausmą eilėraštyje „Apie bažnyčios nupuolimą“. Tarp kitko jis čia šaukia: „Kurgi senieji mokytojai ir šventieji?“ Kur krikščioniška meilė, kur senųjų laikų dora!?“ Savanarola nematė jų. (Bus daugiau.)

Dvasios vedimas.

Run. P. Samuel Keller kartą pasakojo: „Kai aš buvau Rusijoje, turėjau šį aplankyti savo parapiją, toli esančią nuo mano gyvenamosios vietos. Buvo miglota diena. Mano vežikas buvo dar jaunas ir neprityręs. Kelionė turėjo tęstis apie vieną dieną ir didžiausia kelio dalis ejo per tyrlaukius, kuriuose tokią miglotą dieną lengvai buvo galima paklysti. Šį šį mes buvome pasirūję važiuoti kitu keliu. Ir tikrai. Migla buvo labai tiršta, ir tyrlaukiose paklydome. Tą dieną mes wis toliau važiuojome. Ejo tamsyn, pagaliau sutemo. Mes sustojome.

— Mes esame paklydę? — šaukiau aš savo vežikui.

— Taip, — atsakė jis.

Paliko wisai tamsu ir kaip sunkūs, juodi sparnai, leidosi naktis toli, toli per tyrlaukius. Aplink negyveno joks žmogus.

— Kas daryti? — klausiau aš vežiką, — ar mes turime čiuose tyrlaukiose pernaktuoti?

Vėliau aš dažnai taip tą padarydavau, pasilėidamas naktį tyrlaukiose, bet šį, pirmą šį, turėjau baimės. Vežikas žinojo gerą patarimą.

— Mes laukime czionai, — sakė jis, kol atkliai pradės žalti; todėl ištinkime juos. Kada jie pradės žalti, paliks neramūs ir norės eiti. Tada paslinkę vėl pradėsime važiuoti, aš paleisiu wadžias, ir taip jie mus nuves, prie apgyventų žmonių wietų. Gal tada surašime tą kelią, kur ankščiau važiuodavome.“ Aš su tuo sutikau. Pailšėję atkliai greit bėgo pirmyn.

Kur mes važiuojome, nežinojome. Greit užgirdome tolimoje lojant žunis. Irgai netrukus jie lodami jau bėgiojo apie mūsų vežimą. Tamsioje pamatėme menką trobelę. Privažiuojus arčiau, iš jos išbėgo wienas berniukas. Aš jam pasakiau, kad aš esu kunigas, paklydęs kelionėje. Berniukas grįžo į trobelę. Besižvalgant man, aplinkuma pasirodė pažįstama. Mes ankščiau wisada pro czia į savo parapiją važiuodavau.

Netrukus pasirodė moteris, klausdama, kas mes esame. Aš jai pasisakiau, kas aš ir kad paklydę klajojame wisą naktį ir prašiau, leisti pasilikti pernaktuoti jos namelyje.

Moteris puolė ant kelių ir šaukė nakties glūdumoje: „Pone Dieve, Tu esi stebuklingas Dievas; Tu išklausai nelaimingųjų maldas!“

Jėsus į trobą ji papasakojo, kad ji wisą dieną Diemo prašiusi, kad Šis atsiųstų jos vyrui kunigą, kuris guli mirties patale, nes ji žinojo, kad aš kartais pro czia ankščiau pravaziuodavau. — Dievas išklausė mano maldą, — guodėsi ji.

Aš aprūpinau ligonį šw. Komunija ir pasimeldžiau drauge su juo.

Kadangi aš buvau labai pavargęs, tai greit atsiguliau ant suolo, kurį buvo moteriškė man poilsui patalijusi. Ji paliko budėti prie ligonio lowos. Aš šwiesą užgesinau ir greit užmigau. Po kelių walandų aš miegojamas jaučiau, lyg kas nors iš šalies žiūri į mane. Aš pabudau ir mačiau, kaip ligonis žiūrėjo į mane. Tada aš greit atšikėliau ir priėjęs klausiau jo, kuo aš jam galėčiau patarnauti. Tarp kitko pasiūliau wandens. Šis pakratė neigiamai galwą ir pusiau prawertomis lūpomis sušnabždėjo: „Aš negaliu suprasti, kaip stebuklingas yra Dievas, kad Šis išklausė mano maldas, ir jus atsiuntė prie mirtintancio manęs!“ Šis žiūrėjo į mane wisai pasikeitęs. Jo akys pasidarė labiau blizganciomis. Mirtis buvo jau arti. Aš pažadinau moteriškę, kuri iš nuowargio buvo užmigusi. Wisą klaupėmės ant kelių ir meldėmės. Kai aš pasakiau „amen“, moteriškė jau buvo naktė. Numiręs vyras dabar galėjo pilnai regėti Tą, į Kurį jis tikėjo, ir Kurį mylėjo jo siela. Dievas išklausė maldas. m.

Knyga geras draugas.

Knyga žmogų auklėja, lawina jo protą ir suteikia progos pažinti platųjį pasaulį.

Jono Gutenbergo 16 amž. spaudos išradimas yra didelis kultūros laimėjimas. Nuo šio laikotarpio minties, nuomones, pasaulėžiūros patiekimas kitiems pasidarė lengvas. Šis žiandien negalima būti be spaudos išwaiduoti tos milžiniškos pažangos kurį turi gyvenimas.

„Zeigu man pasiūlyti tapti galingiausiu karalium žemėje, pasiūlyti galiūno rūmus, gardžiausius walgius, gėrimus, su ta sąlyga, kad neskaitęčiau knygos — aš nepanorėčiau būti karalius. Aš welyčiau likti neturtėliu ir gyventi palėpėje bile tik turėčiau knygą,“ šako išėjus anglų istorikas Makolėjus. Nei turtas, kurį jis dėka savo darbo ir triūso išgijo, nei garbė neatnešė Makolėjui to, ką atnešė knygos.

Knygos mus pamoko gyventi. Knygoje randame surašytas mokslu tiesas. Knygos neša žmogui dvasinį peną, šwiesdamos jo protą ir maitindamos jo sielą tyriuoju džiaugimu. Ši tą dalyką suprato netik naujosios gadynes žmonės. Jau ir senovėje žmonės domėjosi knyga.

Romėnai bemaž wisuose didesniuose miestuose turėjo knygynus. Geresniųjų rašytojų wėikalus išleidwau tūkstantčiais egz. Žwusio del Wezuwijaus ugnikalnio išsiveržimo Gerkulano miesto iškąsenoje rastas triobesys su knygu biblioteka iš 1700 rykūlių. Knyga romėnams buvo nuolatinis draugas. Ji buvo skaitoma pirtyje, sėdint prie pietų stalo, iškėjus pasiwaikęzoti ir net karo metu. Reikia atminti, kad tuomet knygos nebuvo spaudinamos mašinoms bet ranka parašytos.

Del knygos ir lietuwių tautai teko sunkų gyvenimo laikotarpį pernešti. Swetimos waltynbės buvo pasirūjusios sunaikinti tautos jėgas — knygas ir giesmes. Mes jau nieji turime mylėti knygą. Tik per knygą mes pasiekim aukštesnį išsilawinimo laipsnį. Pažinsim mokslu paslaptis, kurios mus wes į šwiesesnį gyvenimą.

Mūsų jaunųjų augantis protas, yra išsilgęs mokslu šwiesos. Jaunimas troškta tiesos. Medžiaginės gerowės dar nesukaustė jų sielos. Jaunimo akis dar tebetraukia paslaptingoji dangaus melynė. Jaunimas nori išsiakinti savo buities uždawinius bei kelius, kuriais turi žengti į ateitį. Jaunimą sunkioji gyvenimo naktis dar neslėgia. Šis lyg nendrė dar siūbuojantis. Todėl jaunimas daugiau negu kiti turi mylėti knygas ir jas pasirinkti savo draugais. Nei pasilinkšminimai, nei kortos, nei karčiamoj praleistas laikas, tas wisas naikina jaunolio geruosius jausmus, neatneš tiek dwasinio pasitenkinimo, kaip tylusis draugas knyga.

Tiesa, ne wisos knygos yra naudingos skaityti.

Kaip kwapių žiedų tarpe randame tokių, kurie turi nuodus, taip ir knygų esama newienodų. Wienos neša šwiesą ir tiesą, kitos melą ir purwą. Wienos ugdo žmogų geruosius jawumus, kitos kelia ant kojų mūsų pikčiausias aistras. Wienos knygos rodo gražią žmonių meilę, kitos yra perpildytos neapgyntos, keršto ir smurto troškinių. Ir knygoje gali būti nuodų, pawojingai wėifiančių žmogui.

Knygomis jaunimą turėtų aprūpinti „Ewangelijų Sąjunga“ per savo škrius. Turėtų būti steigiami knygynėliai prie parapijų, su tinkamomis knygomis mūsų ewangelikam jaunimui. Bet pirmiausia, kiekwienas jaunuolis turi pamilti tą knygą knygą — Bibliją, kur yra wiso gyvenimo ir išminties pradžia. Szioje knygoje wisose gyvenimo walandose, kiekwienas ras sau stiprybės džiaugsmo ir jėgos. Jaunime pamilime — knygą! A. P.

Treciasis Lietuvių Evangelijų Sąjungos suvažiavimas Tauragėje.

Kaip jau buvo trumpai pranešta, šių metų Lietuvių Evangelijų Sąjungos suvažiavimas įvyks Tauragėje rugpjūčio mėn. pradžioje. Ši suvažiavimą yra kviečiami visi Lietuvoje esantieji lietuviai evangelikai kunigai, chorai, orkestrai ir placioji evangelikoji visuomenė, neįskiriant nei Klaipėdos nei Biržų kraštų. Tam suvažiavimui numatoma patiekti programą trijų dalių: 1) iškilmų pamaldos, kurias atliks keli kunigai ir giedos atvynę chorai; 2) posėdis su pasikaitomis ir swarbiais pranešimais evangelikų reikalais ir 3) visos Lietuvos evangelikų chorų lietuviškų giesmių žventė. Šiai pirmai lietuviškų giesmių žventei pridudama didelė reikšmė ir tikimasi, kad ji inėš į bažnytinį gyvenimą didelį religinį įnašą. Numatoma, kad bendrai visi chorai pagiedos tris giesmes ir kiekvienas choras atstirai po dvi giesmes. Manoma, kad šioje žventėje dalyvaus apie 12 chorų su apie 400 giesmininkų.

Reikia tikėtis, kad tame suvažiavime gausiai dalyvaus visi evangelikai kunigai, chorai, skyrių nariai ir visuomenė, nes šis evangelikų suvažiavimas ir pirmoji lietuviškų bažnytinių giesmių žventė skiriama Lietuvos Nepriklausomybės dvidešimties metų sukakčiai paminėti.

R. R.

Žinios.

Rusija.

— Tautos žvietimo komisariatas šiais metais rengia 20 provincijų septynių mėnesių kursų antireliginių agitatorių ir bedievybės platintojų kadrui paruošti. Tuos kursus, kaip numatoma, lankys apie 10 tūkstančių jaunuolių. Toliau kursų numatoma ir sekancijais metais steigti toje vietoje, kur bedievybė dar silpnai teisingalėjusi. Norima planingai pradėti kovą su tikėjimu. Bet nežinrint tų didelių vyriausybės ir komunistinių centrų pastangų, tikėjimas Dievu ir pamaldumas Rusijoje ne nyksta, bet dar platinasi. Per 1937 metus Rusijoje darbininkai ir ūkininkai savo rankomis pasistatė apie 600 mažų medinių bažnyčių be jokio vyriausybės leidimo. Tas bažnytėles, vyriausybės įstatymu, visos šiais metais bus nugriautos. Vieną nugriovus, netoliese atsiranda kita bažnytelė. Ūkininkai savo gyvenamas trobas paverčia bažnyčiomis, pastatydami kryžių ant stogo ir savo gyvenamus kambarius jie padaro wienkartiniais maldos namais, inėšdami žventus paweišlus. Atvykus policijai į kaimą, kryžius ir paweišlai paslepiami ir bažnyčios bei maldų namai wirta wėl gyvenimais.

Amerika.

— Naujorko „American Institute for Orientale Research“ praneša, kad to Instituto archeologai, kasinėdami prie Raudonojo jūro, surado karaliaus Salomono uosto pamatus (1. Karal. 9,26.) Šis to uosto Salomonas siųsdawo savo prekybinius laivus į tolimus rytus. Nuo 10 iki 8 šimtmečio prieš Kristų tas uostas buvo naudojamas ir wis plečjiamas. Susmukus Izraelio ir Judos karalystėms, uostas tapo apleistas, sugriautas ir smėliu užneštas. Dabar jis surastas ir tyrinėjamas.

Centija.

— Centijos widaus reikalų ministerijos įstatymu, wisi waiwados priwalo registruoti pereinancijus iš wienos tikybos fiton ir kas ketwirtis metų prisiųsti tuos registracijos lapus ministerijai. Alecko miestelyje, netoli Gniezno evangelikai 1865 m. pasistatė sau bažnyčią ir bažnyčios statymo paminėjimui netoli bažnyčios pasodino ažuolą.

Dabar miestelio waldyba tą ažuolą nufirto ir toje vietoje leidžia katalikams pastatyti katalikšką paminklą.

— Lentų rašytojas, Česlawas Lechicki, neseniai priėmęs evangelikų tikybą, parašė ir išleido wiskalą lentų kalba apie reformatoriaus Zono Kalwino reformatoriškąjį wiskalą: „Institutio religionis Christianae“.

— Waršawoje įvyko birželio mėn. 21 dieną ewang. liuter. bažnyčios synodas. Generalinis superintendentas Dr. Bursche pranešė apie bažnyčios būklę, pabrėždamas, kad santykiai tarp lentų ir wotieczių ewang. liuterionių galima laikyti pagerėjusiais.

Rumunija.

— Rumunijos wyriausybės galwa yra dwašininkas, Mironas. So parėdimu, wisi Rumunijos waldininkai žwentadieniais priwalamai turi lankyti pamaldas, nes tas bus įskaityta į tarnybos pareigas.

Danija.

— Laikraščio „Kristeligt Dagblad“ pranešimu, Danijoje labai platinasi katalikystė. Per pastutiniuosius 15 metų esą Danijoje pastatyta 32 naujos katalikų bažnyčios ir katalikų stačkus paduagėjes nuo 19 000 iki 26 400 asmenų.

Šwedija.

— Šwedijos evangelikoji bažnyčia šiais metais minėjo 300 metų sukaktį nuo žwedy evangelikų įsikurimo Amerikoje. Amerikos wisi ewang. liuterionys prisideda ši paminėjimą žwėsti. Šwedy apsigywenimas Amerikoje yra laikoma ewang. liuterionių bažnyčios išgalėjimo pradžia toje šalje.

— Šių metų gegužės mėn. 24–28 dienomis Stokholme įvyko Pasaulinės „Kristijoniskų Jaunų Wyrų Sąjungos“ Komiteto posėdis. Dalywawo 85 delegatai iš 28 pasaulio šalių. Aptarta daug sąjungą liečjančių gyvenimo klausimų. Rutarta pasaulinė sąjungos konferencija sušaukti 1944 metais. Konferencijai wieta dar nepastirta bet, kaip numatoma tikriausiai bus Londone. Res Londono tos sąjungos skyrius tais metais žwes sawo 100 metų gywawimo jubiliejų.

Ispanija.

— Franko nukariautoje Ispanijoje panaikinama 1932 m. įwėsta civilinė metrikacija ir įwedama bažnytinė metrikacija. Be to, gražinama wisi turtai wienuolinams ir bažnyčioms ir wislems ordinams gražinamos wisos teisės.

Wengrija.

— Wengrijos ewang. liuterionių bažnyčios wyriausybės nutarimu, manoma pastatyti Budapešte reformatoriui Martynui Liuteriui paminklas.

Portugalija.

— Portugalijoje 1937 m. evangelikai žwentė sawo bažnyčios 100 metų sukaktį. Prieš 100 metų Portugalijoje nebuvo nė wieno evangeliko. Pirmasis ewangelikas, kun. Vicente Gormez D. Togar, 1837 m. gawo iš Portugalijos wyriausybės leidimą apsigyweni ir 1839 metais pastatė Lisabone pirmąją ewangelikšką bažnyčią. Po jo, neužilgo apsigyweno Madeiro saloje kitas ewangelikas, Biblijų platiniojas James Halley. Šis laikydawo ir Biblijos walandėles salos gywentojams. Romos katalikų dwašininkai buwo sufėlė gywentojų tarpe neapnykanti prieš ewangelikus ir 1844–48 m. buwo kilę gana smartių persekiojimų bangos. Daug ewangelikų portugalų turėjo apleisti sawo tėwynę ir persikėlė įstijomis žeimomis gywenti į Ameriką ir į kitas pasaulio šalis. Šziuo laiku, neskaitant swetim-šalių ewangelikų, gywencančių Portugalijoje, tikrų portugalų ewangelikų yra apie 10 tūkstančių. Juos aptarnauja dwašiniuose reikaluose 75 kunigai, pamokslininkai ir Biblijos platiniojai bei Biblijos walandėlių laikytojai — šakytojai.

Kaunas. Szvietimo M-jos Kult. Reik. D-tas žiais metais pašyrė pašalpas šefancijoms ew. liut. parapijoms: Tauragės — 1500 Lt, Garliavos — 1000 Lt, Sudargo — 1000 Lt ir Raseinių — 500 Lt. Wišo 4000 litų. Minėtos parapijos, kaip ir wiša ewangelikų Lietuwsos wišuomenė, už pašalpas yra labai dėkingos wyriausybei ir džiaugiasi, kad galės atlikti nors būtinai reikalingiausius remontus. Reikia pasakyti, kad parapijos yra užsimojusios dar daugiau tą būtiną daryti ir twardyti, tačiau wišo numatyto darbo atlikimui yra sunkus lėšų klausimas, nes wyriausybės skirtosios lėšos tesudaro tik dalį reikalingos remontui sumos. Todėl jos susirūpinę ieško daugiau lėšų ir stengiasi, kad numatytus darbus, Dievui padedant, galėtų atlikti žiais metais.

Biržai. Szio mėn. 24—26 dienomis įvyksta Biržuose Lietuwsos Ewangelikų Reformatų Bažnyčios metinis synodas. Laukiama dalyvių iš wišos Lietuwsos. Sweczių laukiama iš Lietuwsos Ewang. Viuterionių bažnyčios ir iš Klaipėdos krašto ewangelikų. Be to, laukiama sweczių į synodą ir iš Wilniaus krašto ewangelikų. Wilniuje ew. ref. Bažnyčios synodas įvyko gegužės mėn. 19 dieną. Lietuwsos ew. ref. Bažnyčios generalinis superintendentas prof. Dr. P. Jakubėnas dalywawo tame synode sweczių ir perdavė linkėjimus tikėjimo broliams Wilniaus krašte. Užmeggus Lietuvai santykius su Lenkija, tikimasi, kad Lietuwsos ir Wilniaus krašto ew. reformatai galės wėl susisiekti ir bendradarbiauti tikėjimo dalykuose, nes jie iki šaro sudarė wieną wišos Lietuwsos ew. reformatų Bažnyčią su synodu Wilniuje. Wilniaus krašto ew. reformatai Lenkijos wyriausybės buvo wercziami prisidėti prie Waršuwos ew. reformatų synodo ir tokiu būdu atitraukti nuo Lietuwsos ew. ref. Bažnyčios. Bet jie nenusilėntė spaudimams iš Waršuwos ir tebelaukia, kada jie galės wėl su sawo tikėjimo broliais Lietuwoje susiwienyti ir sudaryti wėl wieną Lietuwsos ewangelikų reformatų Bažnyčią.

Kud. Naumiestis. Sz. m. birželio mėn. 6 d., antrą septynių žventę, Kud. Naumiestį aplankė Kauno ew. liut. parapijos lietuwių choras. Lietuwių kalba pamaldas, kurios buvo labai skatlingai lankytos, laikė kun. J. Paupe-ras. Pamaldose choras prakilniai pagiedojo tris giesmes. Po pamaldų 2 wal. choras surengė bažnytinių giesmių žventę. Szioje žventėje 7 giesmes pagiedojo Kauno choras, wėdamas R. Kopo ir 3 giesmes jungtinis choras, kuriame dalywawo Kauno ir Kud. Naumiesčio chorai. Jungtiniam chorui taipgi Kopas wadowawo. Pirm bažnytinių giesmių žventės, garbės senj. superint. Stoka tarė žirdin-gus maldos ir įžangos žodžius, twiesdamas Wiešpatį liaupšinti giesmių balsais ir žirdžių pritarimu.

Tą pat dieną 4 wal. po pietų, wietinėje pradžios mo-kykloje įvyko Liet. Ew. S-gos Kud. Naumiesčio styriaus steigiamasis susirinkimas. Apie Sąjungos bažnytines ir kultūrines užduotis kalbėjo kun. J. Paupe-ras ir mokytojai: Donuškaitis ir Suozuwaitis. Į waldybą įkrinta: mokyt. Gelmboldas, wald. Kaiserytė, mokyt. Gelmboldienė ir Gi-bišius. Susirinkimas, kuris praėjo labai gnywoje ir pakilu-sioje nuotaifoje, buvo baigtas Kauno chorui pagiedojus 2 giesmes. Sweczių chorą naumiestiškiai priėmė labai wai-kingai. Čia choristai taipgi turėjo progos apžiūrėti Kud. Naumiesčio apylinkes.

Szilutė. Sekmadienį, birželio mėn. 19 d. įvyko „Ew. Jaunųjų Sendoros“ Szilutės styriaus susirinkimas, į kurį buvo atwęs Centro Waldybos atstowas M. Tendys. Styrius numato wabaros metu padaryti gana daug įkšlų,

ypatingai į taimyninių styrių žwentes ir prisidėti meniškai dalimi prie programų pajwairinimo. Baigiant š. pirm. p. Bundelis dar įkšlė įwatrių minczių dėl styr. weiklos pagwwinimo, o p. Tendys, kalbėdamas Centro Waldybos wardu, palinkėjo styriui stiprėti ir įkšsti wišuomenėje triskcionikšją žwiesą.

Klaipėda. Sz. m. birželio mėn. 18 d. Szaulių gildos namuose, wirtutinėje saleje, įvyko Klaipėdos studentų L. Rėjos Draugijos kawa, į kurią teikėsi atsilankyti draugijos aukštoji mecenatė Ponia Rubilienė, Iydimas ref. Kun. Da-gio. Be to, dalywawo prof. Dr. Gaigalaitis su ponia ir fiti draugijos mecenatai bei filisteriai. Draugijos pirm. kol. E. Pėteraitis apibudino draugijos weiklą ir šalgas, kuriose tenka weiklą įkwyštyti. Į perškaitytų aktų paaiš-kėjo, kad draugijai šutiko būti mecenatais 28 asmens, ir baigė Institutus, 12 draugijos narių pakelti į filisterius. Po to dalywawusieji mecenatai ir filisteriai buvo apdo-wanojami draugijos ženklu. Į mecenatų kalbėjo prof. Dr. Gaigalaitis ir ref. kun. Dagys, filisterių wardu A. Wal-teris ir įkwyštančių — baigusių institutus kol. E. Wič-nerytė. Už linkėjimus draugijai padėjo kol. P. Zablac-tas. Kawa praėjo gana jaukioje nuotaifoje.

— Sz. mėn. 22 d. Stud. d. Rėjos Draugiją maloniai pakwietė kawai jos aukštoji mecenatė ponia Rubilienė. Kawoje dalywawo ponas A. R. Gubernatorius, Reik. wed. kap. Kufutis, patarėjas A. Alemas, ir Ref. Kun. Dagys. Szi kawa paliko gražiausių ir ilgai ilgai neįkil-domų prisiminimų režiečiams.

Pranešame, kad šefanciją sawaitę „Liet. Ew. Kelias“ neįšeis.

Staitykite „Kelio“ II pusmecziui wiši Lietuwsos ewangelikai!

Sei esam ewangelikai,
Ir šakom, susipratę dar,
O „Kelio“ gi neskaitome, —
Įširakškim nors dabar.
Be jo wištieš nebūšime,
Pilnai mes susipratušiais,
Nes truks žinių bažnytinių,
Kurias „Kelje“ rasime.
Sei esate parapijų
Wadai, administratoriai,
Ir jei ant jūšų rašomo
Dar „Kelio“ nesimato, tai
Jūs pašistengkit būtinai
Szi pusmetį staityti ji,
Ir pamatykite tikrai,
Kiek naudos rasite „Kelj“.
Tarybų gi nariai wiši,
„Kelje“ rasit sau žinias,
Kaip twardos broliai winmincziai
Po mūs parapijas fitas.
Wiši parapijiečiai jau
Pašžadėkite tikrai:
— Su antru pusmecziu tuojau
Lankys mus „Kelias“ wišadai.
Todėl,
Sei esam ewangelikai,
Ir šakom, susipratę dar,
O „Kelio“ gi neskaitome, —
Įširakškim nors dabar.

Pusmecziui tekainuoja tik 1 litas!

Užsakymus priima redakcija, kiekwiens pakšto įstaiga ir laikininkai. Užsakant redakcijoj laikrašcio kaina: metams 2 litai, 1/2 m. 1 litas ir ketwircziui m. 50 centų. Užsakant pakšto įstaigoje, kaina 2 litai 30 ct., pusėj m. 1 lit. 30 ct. ir ketwircziui m. 80 ct. Leidžia Lietuwių Ewangelikų Susiwienyimo Bažnytinis Komitetas. Redaguoja Kun. P. Dagys. — Spaudė: „Lituania“, Klaipėda, Balangos gatwė 23-24. — Rankrašcius ir užsakymus prašome siųsti žiuo adrešu: Klaipėda „Lituania“, Dagui.